

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Trije dobri sveti.

(Poslovenil Radovan.)

I.

„Gospa soseda! gospa soseda!“

„Kaj bi radi, gospod Tone?“

„Bi li bili toli prijazni in mi dali malo soli?“

„No, ko bi šlo vsaj za zlato! Sicer pa, ali hočete igrati ulogo kuharja?“

„Tega baš ne, ljuba gospa soseda, — a jaz sem v tej ulici našel precej ukusno povest, katero bi rad še malo osolil . . .“

„Kaj vam v glavo pade. . . . Toda, bodi, za kar koli, tu imate soli, in še več je je, ko bi je . . .“

„Lepa hvala, gospa soseda!“

„Ne treba, gospod Tone!“

No, moj gospod, bil je vojak, katerega so sploh klicali Janez Premišljaj, ne zaradi tega, ker si je preveč glavo belil, marveč zaradi tega, ker v obče nič mislil ni in ker mu je njegove kompanije stotnik, kateremu je bil pridodeljen in kateri mu je bil zelo naklonjen, vsak dan ponavljal: „Janez premišljaj, premišljaj!“

Janez Premišljaj dovršil je bil svojo vojaško dolžnost, dobil svoj „abšid“ in se pripravljal, da se vrne k k svojcem. A njegova vas bila je daleč, jako oddaljena; ondu stanovala je tudi žena njegova, kajti omeniti moramo: ker tudi v tej zadevi ni hotel premišljati, oženil se je še mlad s hčerjo cerkovnikovo doma, ne da bi bil le jedenkrat premišljaj, kako lahko bi se utegnilo dogoditi, da bode moral v vojake in da bi njega in njegove soproge mej sedemletno ločitvijo utegnila zadeti kuga. In res, zadel ga je žreb in postal je vojak! —

Ubogi Janez! Danes pa je vriskal in to iz dveh razlogov: prvič ker bode čez sedem let zopet videl svojo soprogo, drugič pa, ker se vrača v svojo vas s trideset tisoč reali v žepu.

Zakaj je Janez imel ženo, tega ne treba razlagati, kajti nič ni ložjega, nego dobiti ženo; — kako pa je prišel do trideset tisoč realov, to pa moramo povedati, kajti trideset tisoč realov se težje dobi, nego žena.

Janez bil je nekoč s svojo kompanijo v Jaci, ko ga je njegov gospod poslal v Pireneje, da je nesel ondu bivajočemu lovskega poročniku pismo.

„A, gospodine, rekel je Janez, v onih puščavah se izgubim, ker pota ne poznam.“

„No, pa hodi po potih, po katerih vidiš, da so že drugi hodili!“

Janez vzel je zaradi varnosti puško na ramo in z rečenim dobrim svetom v glavi, bil je kot bi do treh štel, že v podnožji gorâ.

Bilo je jako vroče. Usel se je torej pod drevo v senco, da bi si odpočil in počakal, ne pride li kdo mimo, ki bi mu pot pokazal.

Povzdignil je pogled svoj do vrhunca visoke gore in zazrl ondu moža, ki je vodil dve muli na uzdi.

„Hodi po potih, po katerih vidiš, da so že drugi hodili . . .“, tako rekel mi je stotnik — jaz vidim, da oni mož hodi po gore temenu, torej treba, da grem tudi jaz za njim“, govoril je Janez sam s seboj, šel na strmi vrh, dočim je mož z mulama se že izgubil na drugi strani.

Prišedši na vrh, hotel je zopet na drugi strani nizdolu, a tu imel je hkratu pred seboj moža z mulama, počivajočega v senci dreves.“

Mož, zagledavši tako nepričakovano vojaka pred seboj, ostavil je prestrašen svoji muli, tekel in uprav dirjal po bregu. Iz tega sklepal je Janez — ki je vender jedenkrat začel premišljati — da utegne to biti tihotapec — prijel je živali za uzdi in jih peljal k carinskemu uradniku. Poslednjemu izročil je živali, poročniku pa svojega gospoda pismo.

Muli bili sta natvorjeni z najfinejšim platnom, samim tihotapskim blagom. Nekoliko dni po tem dogodku dobil je Janez tretjino vsega tega tihotapskega blaga izplačano.

Od tod prihaja njegovih trideset tisoč realov, ktere mu je hranil stotnik njegov, dokler ne bode vojaščine prost.

II.

Janez bil je že zamenil puško s krepko gorjačo, jermen s svilnim pasom, kartuš pa s torbo.

In tak ustopil je na pol žalosten na pol vesel pri svojem stotniku, da se poslovijo. Žalosten je bil, ker je svojega stotnika močno, vesel pa, ker je svojo ženo še bolj ljubil.

„He, že na odhodu?“

„Na službo, gospod stotnik, ako drugače ne zapoveste!“

„Janez premišljaj, veliko premišljaj, ker tega treba v življenji!“

„Gospod stotnik, ko bi mi še dva ali tri prav dobre svete dali na pot, bi me osrečili.“

„Torej da vidiva! Kako misliš v svoji vasi živeti?“

„Kakor Bog ukazuje, vkupe s svojo ženo in s tatom svojim!“

„Torej to je mož, ki umeje živeti?“

„Kaj naj vam pravim, gospod stotnik! Študiral je za duhovnika, a ko je bil blagoslovljen, prišle so mu druge misli, oženil se je, a žena umrla mu je pri moje soproge porodu. Ker mu je pa cerkev še vedno prijala, postal je cerkovnik. Dobro mu gre, toda, gospod stotnik, saj veste, kako pregovor pravi: Kakor dobljeno tako izgubljeno. Z zvonenjem si služi, v krčmi pa zapravlja.“

„Živi tvoja žena pri očetu?“

„Jaz vsaj mislim!“

„Kaj, tega ne veš za gotovo?“

„Ne, gospodine!“

„Kako, ali ti nič ne piše?“

„Nikdar, gospod stotnik!“

„Zakaj pa ne?“

„Zato, ker ne ve, kje sem, odkar sem moral vzeti puško.“

„Zakaj jej tega nesi pisal?“

„Ker pisati ne znam!“

„A, človeče, saj bi ti bil vender kdo drugi pisal!“

„Da, gospodine! A, kdor hoče narekavati pisma, mora mnogo premišljati, in —“

„O, Janez, premišljaj, misli, sicer je po tebi!“

„Zato, gospod stotnik, ko bi mi povedali par dobrih svetov, bi se jaz po njih ravnal, kakor takrat s tihotapcem!“

„Dobri sveti stanejo veliko denarja!“

„To znam. Zadnjič mi je vaš svet vrgel trideset tisoč realov.“

„Dobro, a pogodiva se. Jaz ti dam dober svet, ti pa meni deset tisoč realov od one vsote, ki ti jo hranim.“

„Vraga! — gospod stotnik, to je drago.“

„Da, a brez dobrega sveta utegneš izgubiti denar in življenje!“

„Pravo imate! Povejte mi svet in obdržite denar!“

„Čuj torej moj pregovor: Kadar vidiš bližnico, prikrščaj si s tem kos pota.“

„Tega gotovo ne pozabim, gospod stotnik. Kaj pa ko bi mi sedaj še družega povedali?“

„Zakaj ne? A ta stane zopet deset tisoč realov.“

„Drago — drago, gospodine!“

„A ti veš koliko vržejo moji sveti!“

„To je res! — Torej še majhen svèt — in če ni drugače, obdržite še deset tisoč realov.“

„Torej: Ne umešavaj se v tujih ljudij zadeve.“

„Izvrsten, dragocen svèt je tó, gospod stotnik. Desetkrat več je vreden, nego mene stane.“

„No glej! Treba ti pa še nekaj, da bodeš na dobrem potu!“

„Ali bi mi tega ne mogli dodati brez plačila, gospod stotnik?“

„Kar ti bodem brez plačila dal, to bode popotnina in tri dragocene torte, da jih bodeš s svojo soprogo in s svojim tastom zaužival, kader prideš domov.“

„Prav dobro, gospod stotnik! A kar se tako pravi, imeti trideset tisoč realov, potem pa niti beliča, to tudi neso mačje solze.“

„Ali nesi nikdar čul: V tretje gre rado?“

„Da, čul sem to!“

„Torej napravi račun!“

„Vraga, gospod stotnik, ali imate same zlate besede.“

„Glej, Janez, premišljaj — ne bodi neumen! Denar ti ne pomaga, kajti z bučo, kakeršno imaš, pokradejo ti ga, ali ga pa izgubiš, ali pa zapraviš, predno prideš domov. Svetov ti pa nihče ne ukrade, niti jih moreš izgubiti ali pa zapraviti.“

„Dakako! To je istina! No — dajte mi še poslednji svet in obdržite si poslednji denar!“

„Torej poslušaj! Predno kaj storiš, uprašaj svojo blazino za svèt.“

„Gospod stotnik, tega sveta ne umejem. Človek bi ne smel niti smotke pušiti, da ni poprej prespal jedne noči.“

„Ljubi moj, ti vender ne smeš dobrega sveta tolmačiti doslovno; jaz sem mislil: predno človek kaj važnega stori. n. pr. se maščuje za razžalitev, da poprej resno premišlja.“

„O sedaj umejem, gospod stotnik!“

„Takó, sedaj vzemi popotnino in vse tri dragocene torte, a zapomni si: Razrezati jih smeš še le doma, namenjene so tebi, tvoji soprogi in tastu. Za vsacega jedna.“

„Tisočera hvala, gospod stotnik, Bog vam povrni!“

„Janez premišljaj — premišljaj in srečno potuj.“

(Konec pride.)

„Vrzite vender že svoj „čik“ preč! Jaz sem tukaj z Janezkom stavil, da ste vi „nobl-gospod“ in bi stavo nerad izgubil.“

Kaj si je vse lončar sküsil?

Iz Lesarjeve „Ribniške doline“.

„Vajste, kdur malu hodi po svajtu, nič ne vaj; jest pa muj lisec sva pa vre dosti svetá vidila, in marsiktero grenko požerla. Ankrat sva z liscem šla po Ištři; se vaj de skuz Terst sva šla, pa nas je pred lajso ana kruota ustavilu; zevpilu je: Holtberdja! Jest sem djal: Lonce peljam; — pa me naj rezumajlu, mogel sem it' v šišo ž njim. Pretetu ne buodi! Kaj bo tú? sem mislil, — če mène zaprejo, kaj bo lisec počel? — Jest lonce peljam, pustite me, gaspud! sem djal; — pa zdaj sem bil še le seršena rezdražil. „Vošta vin!“ zevpije; jest sem pa djal: ne vozim vina ne, le lonce sva predajala z liscem po Ištři, zdaj grieva pa skuz Terst damú. Na to so pa mene spüstili, so pa lisca zaperli. Ti ubogu kljüse, ti, lačnu si, de kumaj gledaš, zdaj so te pa še v rešt dajli; kaku se mi smiliš. „Švorc“ je bil tudi jaku dober kojniček in marsikteri lonček mi je že zabaratal v Ištři; jaku rad sem ga imel; ne zadnje se mi je bil hudú zemeril: vajste: kumaj sem ga bil nevadí štradat', mi je pa krêpnil, vajste, de, nu — tega mi vender lisec še naj sturil, in zdaj so ga v kajho dajli; kaj bom tel jest brez lisca domá; gaspud, dajte mi lisca nazaj, če ne — bom ano naredil, ki se vam ne zdí! „Ali greste rajš damu?“ „Lejte, kajpèk.“ — „Pa pajte“, je djal kruota. — Povajte, kaj ste mislili nerediti, če bi vam ne bili kojna dali?“ — „Lejte nu, družega bi bil mogel küpit'. —

Tu je bil lisec vesel, de je vender ankrat spet Terst vidil. Ali, pretieta taka vas, ki še kolca najma, de bi jest lisca priviezal nanj! Lejte nu, sem djal, ki sem ravno v Terstu, morem vender kaj küpit', saj je túkej vse po cajni. Griem v štacüno; kar ugledam ribnišku sajme notri, zlate ribe je predajalu. „Fantek“, sem djal, „küliko košta taka riba?“ „I, po krajcarji jih predajam; naj pa bo, vi, ki ste „loncman“ mi buoste pa dva dali za ano. — Vse lih je dobru, de ima človek prijetle po svajtu, — dajte mi nu ano. — Kako se pa tu küha?“ „Precaj je kühanu in pečènu, de le ogen vidí.“ — „Fantek zedel si jo, po potu ne bo časa čakati.“ — Vajste, kumaj sem čakal, de me je lakot prijela; vzemem zlato-ribo, — djali so, de ji je „arenk“ imé, — jo deržim pruti majscu in pravim: „Arenk, vidiš ogen?“ Pa pri ti priči mi je v lüžo palu. Se zežènem za njim, ga zegrabim za zadnje nogé in mu pokažem še ankrat ogen; pa kruota mi je začelu kvakat; — kruota, kaj boš kvakalu, saj si kühanu in pečènu, ker si ogen vidilu!

Tú vajste, de se gre čez Kras v Ribnico. Krašovci so pa vsi vražji, samo glavuó imajo pasjo. Kumaj sem se jim prikazal, me je že zečielu ana kruota špotat'. De pa mi lončarji najsmo, kar buodi, vre ves svajt vaj. — Pajt' sem se bil nevadil, ko je še „švorc“ živel, zekaj bi se túdi zdaj ne odrajzal.

Fantiček Postujte s tovari
De prašal bom vas
Ali imate gori
Iz ilovce bas.

Lončar Lês moreš mi priti
De mero bom vzel
Boš vidil na r . . .
Kako bo bas pel.

Fantiček Lončarji ste tiči
Vas dobro poznam,
Modrosti kojniči
Se sküšajo z vam'.

Lončar Hi, šekec, hi bevček
Hi lisec, hi pram!
Počakaj fantiček!
Boš v rokah vre nam!

Fantiček Ta mladega prama
Zesedi, ta gre,
K' je star od Adama,
Ga došel boš vre.

Lončar O kruota presneta!
Od jeze si unet!
Fant sed' na sereta
In sküšaj ga ujet'!

Fantiček Če hoč'te dobiti
Fantiča v precep
Mu mor'te deniti
Koprivo pod rep.

Lončar Že dost imam pota
Ne bom te lovil
Boš vidil ti, kruota
Ankrat boš dobil!

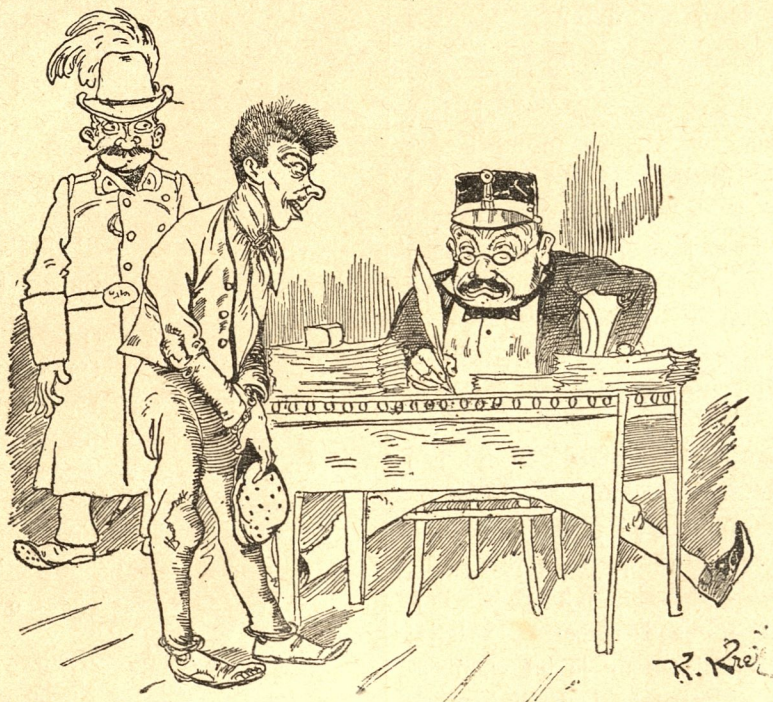
Fantiček Le srečno gonite
Kojniče na dom
Pa bajs prinesite
Jest küpil ga bom.

Vajste, de nu — v Postojno pridemo, me je pa an gaspud dražil; pa sem se mu bil túdi dobro odrajzal.

Kumaj sva prišla z liscem damu, sem šel precaj na njivo, gledat, kakú oves zori. Pridem na njivo, ka vidim, da mi čjo ti preteti bravci ves oves požert'. Le čak'te, kanalje, vam bom kmali pokazal. Grem damú, vzemem pükšo, jo nebijem in grem nad požerühe. Ko pridem spet ne njivo, poslušam, kaj se kruote majnijo: „Matevž, živi, živi, — ti túdi, ti túdi!“ Čez an čas: „Mi ga homo, mi ga homo!“ „Le čak'te!“ Napnem petelina. Pa kruote so „künštave“, so bile ano ne „vahto“ postavile. Ko je tú vidilu, da sem pomeril, je zežvižgalu: „Švind“, pa so vsi zletajli, pa so se vsi v trnje poskrili. potlej so si pa klicali: „Matevž, Matevž! si še živ, si še živ? — Jest sem ti túdi?“ „Ali si ga vidil, si ga vidil h . . .? De bi crknil! De bi krêpal!“ E, sem djal, ne bom vas strajlal, kruote, ste künštave“, bi mi znalu še kateru strajho zežgat'.

Andrúkrat sem bil šel pa listje grabit. So pa ravno zelenove kructe zajce pregajnale. Majhnu čakam, kar se je bil zajec náme spüstil. O pretetu bodi! de bi imel pükšo pri sebi! Nestavim pa grablje, ka je počlu. Letím po zajca, pa je uže zelena kruota pri njem stalu. Zajec je muj, sem djal, pa bi bilo kruota kmali náme zarežalu: „Kok se ti podstopiš naše zajce strajlat'?“ — „Gaspud, jest najsem vadel, de so grablje nebite“.

Črez nekaj dnij je bilu prišlu pa ravno tista kruota kumpir desetinit; pa túdi jest najsem püstil. Se je bilu pa vvezilu, pa je šlu damu. Drügi dan me pokličejo gnadljiv gaspud v grajščino in me z debelim očesom pogledajo: „Ali se rajs braniš kumpirjevo desetino odrajtat'?“ — „Gnadljiv gaspud, rajs“. — „Zekaj je pa ne daš?“ — Zetú, de ne!“ — Neredi túkaj križ, de se püntaš! — V imen' Boga očeta, sinü in svetega Dühá, de ne dam!“ — Túkaj ne popir neredi križ' — Kaj bom na popir križ dajlal k' so me oča po čelu učili.

„O vi nepridiprav, ste že zopet tukaj? Povejte mi vendar, kdaj bom imel pred vami mir?“
 — „Tega ne vem, gospod komisar, morebiti kadar pojdem v penzijo.“

Smešnice o Lemberžanih.

Pripovedoval star Lemberžan. Zapisal Rok D. Gorski.

5.

Lemberžanom je bila nekoč ušla velika svinja v proso na njivi. Vsakdo ve, da če taka zverina pride na žitno njivo, kar ne poje, pa pohodi, in tako torej mnogo škode naredi. To so takoj opazili tudi Lemberžani, pa kaj jim je bilo storiti?

Če so jo še tako klicali, ni nič pomagalo, ker svinja je bila tako trmasta, da jih ni prav nič hotela ubogati, če bi jo bil pa šel kdo iz prosa napodit, bil bi še on nekoliko pohodil in škoda bi bila še večja.

Tu je bilo res težko svetovati, a še težje pomagati!

Toda — zakaj bi pa bili Lemberžani tako sloveči, če ne zaradi svoje neprecenljive lastnosti: znati si pomagati iz vsake še tako hude zadrege. V tej zadevi so bili Lemberžani vedno mojstri brez para.

Štirji možje primejo veliko lesa na vsakem oglu, na lesu pa se je ustopil peti z dolgim bičem v roki. Ko ga je četvorica po prosu nosila, pregnal je on svinjo z njive, da ni niti jedne bilke pohodil in ni najmanjše škode naredil.

6.

Imeli so Lemberžani v celem trgu samo jedno kobilo lepega plemena, pa nobenega konja. Tedaj so bili v skrbeh, kako bi si brez konja njeno pleme ohranili. Sklenejo si v tej zadevi sami pomagati.

V gozdu naredijo veliko gnezdo, in pod kobilo položijo več debelih tikev (buč). Hoteli so jo namreč prisiliti, da bi iz njih mlade izvalila. Ker pa ni hotela zadovoljno na njih sedeti, posekali so ji vse štiri noge, da bi lažje valila.

Ker si je kobila popravljala trda jajca, katera so jo tiščala v trebuh in se premetavala po njih, primerilo se je, da se je jedna tikva sprožila in se je kotala po bregu nizdolu. Tam se zaleti v grm, kjer je baš spal dolgouhi zajec. Ta se ustraši, skoči in beži čez drn in strn.

Ker so Lemberžani videli kako se je v grmu iz tikve zajec izvalil, mislili so, da je to žrebec in so vsi udrli za njim. „Šment“, so rekli, „kako hitro nam je kobila lepega žrebca izvalila. Hitimo za njim, da nam ne uide!“ Ker so opazili, da ima precej dolga ušesa in kratek rep, klicali so ga, da bi jih rajši počakal: „Kratkorèp, dolgouh, nà nà! Kratkorèp, dolgouh, nà nà!“ Pa zajec je tekel vstrajnejše, nego Lemberžani in niso ga mogli ujeti, da bi si v Lembergu konjski rod ohranili.

7.

Lemberški trg je bil nekdaj baje jako imeniten. Po hribih krog Lemberga stalo je šest „graščin“, sedmi je bil grad, kar deloma tudi še dandanašnji vidne razvaline spričujejo. Tam kjer je sedaj vas Mestinje bilo je pa nekdaj veliko mesto.

Ne vem, ali izvira iz tistih ali poznejših časov narodna pesem, katera opisuje imenitnejše Lemberžke „purgarje“:

„Lemberžki rihtar na pragu sedi,
 Ši hlače obero, in tolče u . .

Šribarja imajo iz bel'ga gradu.
 Po cimri šprancira in se joče gladú.

Po trgu šprancirata purgarja dva,
 „Zok-ure“ iz repe imata obá.

Godce pa imajo od štirih vetrov,
 Na „probi“ so se stepli od samga gladu.

Nova slovenščina.

V nekem razredu so nedavno dijaki skušali se, kdo bolje skoči.

Nenavadni ropot začuje gosp. prof. dr. Gratzy. Tedaj prihiti v dotični razred in upraša:

„Kdo tepe z nogami?“

Dopisi.

Od Koprivnika na Kočevskem. Veliko veselost je izbudil po okoliši kočevske „žugljarije“ *) dopisnik iz Velikega Osolnika, ki v št. 243. „Slov. Naroda“ pripoveduje, s kako zvijačo je občina Turjaška dobila kočevskega glavarja g. pl. Thomanna za svojega častnega občana. Morebiti bode Vaše cenjene čitatelje zanimalo izvedeti, kako g. pl. Thomann po Kočevskem havzira za častno občanstvo. Dva župana, Koprivniški in Lienfeldski sta kazala obrazce, po kojih naj se v njunih občinah on izvoli častnim občanom. In kaj mislite, od kodi bi bili došli omenjeni obrazci? Bajе od glavarstva samega. — Ravno taka dogodbica se je „pripetila“ županu v Polomu (Ebenthal). Župan je bil v veliki zadregi, ko se mu je g. pl. Thomann nekako začel ponujati za častnega občana. — Radovedno hodijo dotični župani okoli poupraševati, kakšne zasluge bi si bil g. pl. Thomann stekel za njih občine; kajti njim samim ni o tem nič znanega. Nekdo pride celó g. župnika v tej zadevi uprašat za совет. Tukaj se mu pa pové, da g. pl. Thomann uživa posebno milost dekana Kočevskega, še iz Strug dobroznanega g. Kreseta. O zadnjem potovanji knezoškofa, milostnega g. Misije, meseca avgusta t. l., bil je namreč g. glavar Thomann kočevskim županom s posebno okrožnico zabičal, da naj svojega višjega duhovnega pastirja spodobno vsprejmó. Res se je v tej zadevi nekaj storilo, kar je sploh običajno, in kar se drugodi po Kranjskem zgodi brez komande glavarstva. A g. dekanu Kresetu se je g. glavar s svojo naredbo tolikanj prikupil, da mu hoče v priznanje izposlovati — papeževo odlikovanje. Druge zasluge g. glavarja za cerkev so pa tako skrite, da menda še g. dekan ne ve dosti zanje. Ali je g. pl. Thomann tudi v tem slučaju pomagal s kakim obrazcem, tega poročevalec še ni izvedel. Mogoče je to. Če je tedaj g. pl. Thomann vreden odlikovanja papeževega, zakaj ne bi zaslužil častnega občanstva? Tako sodijo kočevski županje in se po tem ravnajo.

G. glavar pl. Thomann je sploh jako interesantna osebnost. Ljubezniv do skrajne mere, a pri tem dober računar — to se pravi, v svojo korist. V namen osebnega kviškuplezanja mu je dober vsak pomoček. Da se prikupi mogočnemu šulferajnu, hotel bi imeti slovenskim Dragarcem celó nemške pridige. Da si steče pohvalo v kakem večjem nemškem listu, ugonobil bi Vam vse Slovence po Kočevskem. V gotovih slovenskih krogih udriha tudi po Kočevcih, toda le z besedo, navidezno, da slepi, kdor se mu dá. Po svojih dejanjih je g. pl. Thomann, c. kr. glavar kočevskega okraja šulferajnovim kolovodjem prepokorni sluga. In to že dlje časa. Da si pa za to še išče priznanja med Slovenci, to je vendar malo preveč — predrzno.

Dosti, za to pot.

Govori se, da ide g. pl. Thomann zdaj na daljši odpust, na oddihlje. Če mu smemo na pot dati kak совет, svetujemo mu, naj vzame slovensko slovnico seboj. Menda ne bo njegovih politiki osebnega kviškuplezanja v kvar, ako si vsaj za silo priučí pravilne slovensčine. — Sicer pa na svidenje!

Iz Nikolaja Lenau-a poezij.

(Poslovenil V.)

Jesen.

Nad orumenelim, golim krajem
Zdaj meglé jesenske se podé;
Tudi v mojem srci se spominov
V trumah mrkle vlačijo meglé.

Glej, meglé jesenske razdelé se,
Kar podrl jih solnca je obráz;
Tudi meni, deklica, razjasnil
Srce tvojih zornih lic je kras.

A ne bodi v tem enaka solncu,
Ki meglè zato le razdelí,
Da jasneje se očem pokaže,
Da zdaj vene, kar pomlad rodí.

Ne jokam se, iz ust mi ní tožbé,
Kaj mi srcé teží, nikdó ne zvé.
A le na bleđa lica se ozrite,
In tam berite!
In v tužno, mrklo zrite mi okó:
In kmalu boste v njem spoznali,
Da so radósti mi pokopali,
Da mi življenje silno je težkó!

„Vidiš Nacek, jaz bi bil tudi že lahko policaj. Pa nesem hotel. Meni bi srce žalosti počilo, ko bi moral zapreti samega sebe.“

V spovednici.

Šel je kmet k spovedi. Pravil je svoje grehe, ki pa neso bili posebno težki. Naposled je pa vendar nekaj povedal, kar je bilo hudo.

Odšedšega od spovednice uprašá sosed, kako je bilo?

Kmet pa mu odvrne:

„Le malo sem bleknil, pa me je tako za besedo prijel, da sem komaj utajil.“

*) Po Kočevskem naseljeni Slovenci rekajo svojim nemškim sobivalcem „žugljariji“, od kočevske besede „žugen“ = sagen.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

„Vsaka reč le en čas trpi“. Tako uči narodni pregovor. In tako je tudi res. Pred par leti dokazovali so nam naši poslanci, da 500 gld. za neobligatni pouk nemščine še ni dovolj. Ukrenili so in dajalo se je po 600 gld. in ta Geslerjev klobuk visel je na visokem drugu dalje, nego je nam bilo ljubo.

Letos pa se je stvar predružačila. Prav srčno sem se veselil, ko sem zadnjič poslušal krepke interpelacije zaradi nadzornika Komljanca in zaradi nemških propovedij v Dragi. Poslanca Svetca in vse tovariše, ki so interpelaciji podpisali, bi bil kar v zlato koval. To so bile moške besede, to je bil pravi glas, katerega smo že dolgo pogrešali.

Nasproti me je pa silno žalilo, da je z Nemci potegnili četvorica narodnih poslancev. Poslanec Šuklje bil je toli pogumen, ali pa tudi ne, kar je jedno in isto — da ga v dotično sejo ni bilo — zato pa so za zloglasnih 600 gld. glasovali gg. Detela, Kersnik, Klun in Papež.

Gospodu Deteli tega ni prav nič treba bilo. Lani se je že njegov mandat tako nevarno tresel, da ga je le dobrohotnost „narodno-odločne“ stranke zopet posadila na sedež in v deželni odbor. Volilci so že lani premišljali, ali kaže voliti tacega poslanca, kateremu bolj ugaja kazina, nego „Čitalnica“. Sedaj pa volilci lahko porekó, da tacega poslanca, ki glasuje za zloglasnih 600 gld. ne marajo več in nemogoče ni, da mu zavedni Gorenjci pošljejo nezaupnico.

Nezaupnica bi pa tega gospoda morda niti ne zadelo do živega, kajti mož ima čudne nazore. Pred kmetijske družbe glavnim zborom odpovedal se je bil odborništvu. Pri občnem zboru pa je izjavil, da je volitev vsprejme le tedaj, ako bode soglasno voljen. Soglasja ni bilo, a gospod Detela vsprejel je izvolitev, akoravno se je najmenj glasov združilo za njegovo častivredno osebo.

Vse hvale vredni so drugi poslanci kmetskih občin. Gospodje Dragoš, Lavrenčič, Ogorelec in Pakiž so takrat prav pošteno potegnili se za narodno načelo in tako pokazali, da so se emancipirali od prejšnjega slabega upliva in da bi se celo mogočni Detela od njih mogel kaj učiti.

Deželni zbor je letos v pravem tiru, vsaj deloma, kajti neugodno je jako zeló, da četvorica narodnih poslancev še vedno vleče z Nemci. Upam, da se bode tudi to zboljšalo. Saj so videli, da Detela, kanonik, Papež in sam Janez Kersnik neso nezmotljivi, da je večina proti njim.

Govoriti bi imel tudi o zadnjem shodu politiškega katoliškega društva in o dr. Črevljaršiča fenomenalno-konfuznem govoru. To pa si prihranim za prihodnjo številko, v kateri bodem brusografično priobčil ves njegov govor. Dotlej prosim potrpljenja!

Sveti trije kralji

predstavljali so se po Slovenskem na mnogih krajih. Na Gorenjskem odlikovali so se v tem oziru posebno Kropenčani, ki so s papirnatimi kronami in lesenimi žezli hodili okolu.

Ko so nekoč prišli taki trije kralji v Radovljico, peli so po svoji navadi:

Prvi: „Jaz sem od tam doma, kjer solnce gori gre“.

Drugi: „Jaz sem od tam doma, kjer solnce doli gre“.

Tretji: Jaz sem od tam doma, kjer solnce nikoli ne zaide“.

Na uprašanje necega meščana: „Odkod ste pa vsi trije doma?“ odgovorili so pa hitro:

„Iz Kroke“.

Par let pozneje prišli so zopet v Radovljico. A takrat so slabo naleteli. Pri okrajnem glavarstvu bil je gospod, ki ni bil prijazen takim burkam in klaticitevom.

Zagledavši naše tri kralje Kropenčane, zaukazal je takoj, da so jih kot postopače prijeli in pripeljali v pisarno.

Ondu je zaukazal, da jih ima preiskati zdravnik, ob enem pa rekel, da se pripravi klop, na kateri bode vsak posebej dobil leskovo plačilo za svojo kraljevsko mogočnost.

Videč vse te priprave vzdihnil je jeden naših Kropenčanov:

„Slišijo, gospod žlahtni, kaj tacega se pa trem kraljem še nikoli ni zgodilo.“

Telegrami „Brusu“.

Šmartin pri Litiji: V nas imamo péka, ki čuje na ime Karol Prezel. Dasi je v nas vse slovensko, vendar rad zabavlja na „Bindiše“ na zavitkih suhorja pa ima napisano:

Feinster Grazer Vanille Zwieback
aus

Karl Prezel's Bäckerei in St. Martin bei Littai.

To je izvestno velika brezozirnost. Čegar kruh jem, tega jezik govorim. Gosp. Prezel je, dasi je pek, naš kruh, zato mi zahtevamo, da nam on svoj suhor prodaje v slovenskem jeziku. Ali je pa gospod Prezel morebiti tajni agent nemškega šulferajna, ali pa celo zloglasne „Südmarke?“

Iz Kurje vasi: „Slovenec“ v svoji 250. številki z dne 30. t. m. daje pod rubriko „O pošiljanji denarja“ čitateljem sledeči nauk:

Kdor pošilja denar, ne zatajaj tega na pošti nikdar Pošiljaj peneze (!) potom nakaznice ali pa, če imaš knjigo-čekovnico, skoz poštno hranilnico! itd.

Ker še nikdar nisem videl, kako se denar „skoz poštno hranilnico“ pošilja, prosim Vas, da mi morebiti v prihodnji številki „Brusa“ stvar pojasnite!

Z odličnim štovanjem!

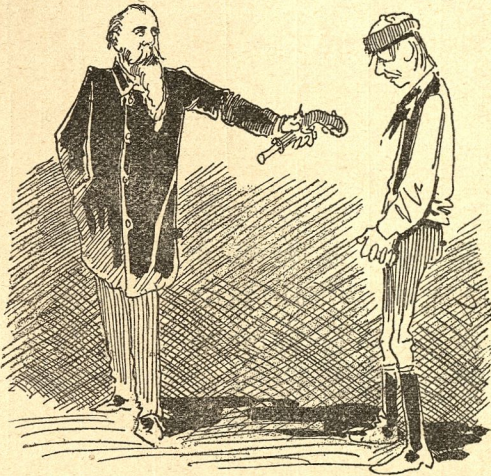
Naž.

Jezik pisnih mark.

Marka na kovertu pokonci prilepljena pomeni: Željen sem tvojega prijateljstva. — Povprek: Ali me ljubiš? — Narobe: Ne piši mi več. — Nagnjeno: Odpiši takoj. — Zgorej na levo pokonci: Jaz te ljubim. — Povprek: Moje srce bije za družega. — Narobe: Zdrava bodi ljubica. — Na levo spodaj po konci: Zvestoba se poplača. — Povprek: Pusti me samo v moji žalosti. — Narobe: Ti si navzlic skušnjavam dober ostal (ostala). — Na desni spodaj po konci: Tvoja ljubezen me osreči. — V isti vrsti s priimkom po konci: Ljubi me. — Povprek: Želim te kmalu videti. — Narobe: Jaz sem ti odpustil.

Gorski.

A kaj ko bi namesto sebe njega?

Dobrotljivi *Schmeykal*: „Tu imate, sosed, in naredite svojemu življenju hkratu konec, da bode vendar že mir v Češki!“

A. „Kateri zdravnik še ni nobenega človeka pod zemljo spravil?“

B. „Živinski.“

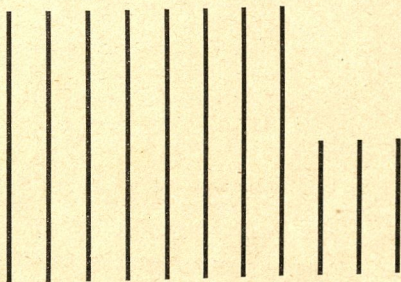
Gorski.

Zabavna naloga.

(Priobčil Jos. Hönig.)

Sestavi spodaj narisane črte dvakrat in sicer tako, da bodo vsakokrat pomenjale besedo, ki:

- v vsaki se izbi nahaja
- tri mesece v letu razsaja

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Zabavna naloga.

(Sestavil Radovan.)

Sestaviti je 21 jednozložnih besed, katerih vsaka ima samo tri črke, same soglasnike, srednja črka pri vsaki je črka r. Besede pomenjajo:

- Namizno perilo.
- Zemljišče.
- Žužkojedca.
- Pridevnik.
- Gospodarsko orodje.
- Razburjenost.
- Zlega duha.
- Pridevnik.
- Čveteronožca.
- Koristno rastlino.
- Lazečo žival.
- Prometno napravo.
- Bodečo stvar.
- Pridevnik.
- Atribut mož.
- Prebivalca na poluotoku balkanskem.
- Svojstvo plemenitnikov.
- Spletenino.
- Rastlinsko skupino.
- Večje selišče.
- Jugoslovana.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev zabavne naloge

v 20. številki:

1. roka	5. lipa	9. gora	13. zima
2. moka	6. repa	10. Dora	14. Ema
3. Loka	7. sapa	11. lira	15. tema
4. deka	8. lopa	12. mera	16. jama

Pogodila sta jo J. Fatur na Rakeku in M. Buh v Ljubljani.

Rešitev skakalnice „zajec“

v 20. številki „Brusovi“:

Bog sebi najprvo je brado ustvaril,
Potem jo stoperv Adamu podaril.

A tudi Evi Adam je brade prosil,
Da ne bi je sam po svetu nosil.

A bog Adamu tako je dejal:
Da bi še brado babi dal,
Ker vem, da bode hlače nosila,
Kakó bi se potlej od moža ločila?

A bogu Adam je tako odgovoril:
Naj babi tudi brado bi storil,
In pustil jej prejšno mero jezika,
Težava ločiti ne bode velika.

Jezici ženski, tekoče vodé
Nikoli mirno ne stojé;
A ko bi tudi kedaj počivali,
Kako je to? precej vsi bi vprašali.

Verjemi svojim besedam a druge tudi premisli
Ne bodi tujega lačen, a svoje imej v čišli.

Kdor moder je, ve dariti in tudi jemati;
On hrani druge, a neče sam stradati.
Dve imaš roci v dajanje,
Dve imaš roci v jemanje.

Iz Levstikovih „Lešnikov.“

